

Fertilite tedavisi gören kadınlarda disparoni ve cinsel işlev bozukluğu

Abby P. Furukawa, Phillip E. Patton, Paula Amato, Hong Li, ve Catherine M. Leclair.
Fertil Steril. 2012;98:1544-1548.

Kadının cinselliği; birey olarak kendini tanımlama bilincinin önemli bir parçası olup psikolojik, hormonal, sosyal ve fiziksel olaylardan etkilenir. Cinsel işlev bozukluğu şaşırtıcı bir şekilde sıktır. Bin yedi yüz 'den fazla kadını kapsayan bir anket çalışmasında, katılımcıların %40'a varan oranında hayatlarında bazı zamanlarında cinsel işlev bozukluğundan şikâyetçi olmuşlardır. Kadın cinsel işlev bozukluğunu inceleyen çalışmalar son yirmi yılda giderek artmaktadır ve 2000 yılında bu bozukluk dört gruba kategorize edilmiştir: cinsel istek, uyarılma, orgazm ve cinsel ağrı bozuklukları. Disparoni cinsel ağrı bozukluğunun bir türü olup penil-vajinal ilişki sırasında veya herhangi bir obje ile komplet veya kısmi vajinal girişlerle tekrarlayan veya kalıcı genital ağrı olarak tanımlanır. Etiyoloji, vulvodinya (Vulvar vestibulit sendromu), pelvik taban kas ağrısı (vajinismus), interstisyel sistit ve endometriozis gibi tıbbi durumları içeren oldukça geniş bir spektruma sahiptir. Disparoni ile ilgili iyi bilinen birçok jinekolojik bozukluk vardır. Duygusal, ilişkisel ve davranışsal faktörler de bu hastalığa katkıda bulunur. Ayrıca, mental bozukluklar (örneğin, depresyon, anksiyete) ve evlilik ile ilgili sıkıntılar kadınlarda cinsel fonksiyon üzerine olumsuz etkisi bilinmektedir. Fertilite tedavisi gören kadınlar içinde buldukları durumu stresli ve külfetli olarak ifade etmektedirler. Muhtemelen bu ruh hali onlarda yüksek oranda görülen depresyon ve cinsel fonksiyon bozukluğuna katkı sağlamaktadır. Bu popülasyon, infertiliteyi "yaşamlarının en stresli deneyimi" olarak görmektedirler. Ve fertilite tedavisi görüp te çocuğu olamayan kadınlarda, en az bir çocuğu olanlara göre 2 kat daha fazla intihar riski vardır.

Bu çalışmanın temel amacı infertil popülasyonda, aynı yaş aralığındaki kontrol gurubuna göre, disparonin prevalansı ve etkisini değerlendirmektir. İkinci amaç ise cinsel işlev bozukluğu ve depresyon için standart tarama araçla-

rını kullanarak infertilite ve kadın cinsel işlev arasındaki ilişkiyi incelemektir.

İnfertilite kliniğine başvuran 75 infertil kadın ve yıllık kontroller için başvuran 210 kadın (kontrol gurubu) çalışmaya alındı. Çalışmaya katılanların tamamının demografik özellikleri kaydedildi, Kadın Cinsel Fonksiyon İndeksi (FSFI), Hasta Sağlık Anketi-9 (PHQ-9) dolduruldu.

Disparoni (kontrol gurubunda %37,6 ve çalışma grubunda %30.7) veya cinsel fonksiyon bozukluğu oranında (kontrol gurubunda % 31.9 ve çalışma grubunda %37.3) anlamlı farklılık yoktu. İnfertil kadınların kontrollere göre daha sık cinsel ilişki oranları vardı ve evlilik oranları daha fazlaydı. Depresyon bazal oranlarında, demografik karakterlerinde ve FSFI alan skorlarında farklılık yoktu.

Sonuç olarak; İnfertilite tedavisi gören kadınların disparoni ve seksüel disfonksiyon açısından, aynı yaş aralığındaki sağlıklı kontrollere göre, benzer oranlara sahiptirler.

Bu çalışma literatüre 2 ayrı açıdan katkı sağlamaktadır: 1-İnfertilite tedavisi gören kadınların psikolojik anlamda büyük bir yük altında oldukları ve bununda kadınların cinsel fonksiyonları için bir risk olduğu kanaati konuyla ilgili önceki çalışmalarda rapor edilmişti. Nispeten küçük bir hasta gurubuyla (75 hasta) yapılan bir çalışma olsa da, yazarlar bu ortak kanaate katılmamaktadır. 2- Bu çalışmada infertil popülasyonda da, normal popülasyonda olduğu gibi, oldukça yüksek disparoni ve cinsel fonksiyon bozukluğunun olduğunu rapor edilmiştir. Bu sorunların profesyonel ekiplerce ele alınıp tedavi edilmesi, infertil hastaların çocuk sahibi olma çabalarına katkı sağlayabilecektir.

Çeviri:

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Gülüm

Harran Üniversitesi, Üroloji Anabilim Dalı